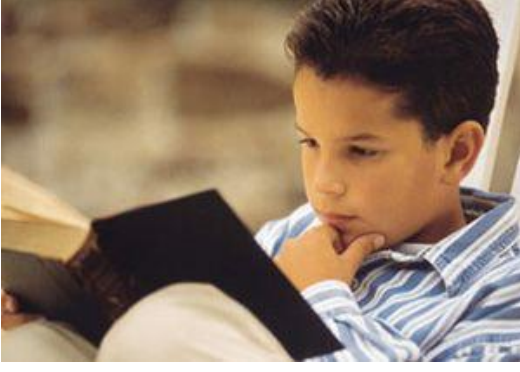

KİTAP OKUMAK!

Günümüzde kitaplara olan ilginin oldukça azaldığını gözlemlemekteyiz. Bu tespitimiz ne yazık ki küçük yaş gruplarında daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Kitap okumanın en büyük yararı, insanın kendi bilgi düzeyini geliştirmesinin yanı sıra, hayatı boyunca kullanacağı yetenekleri geliştirmesine yönelik olumlu etkilerinin gözlenmesi ve bilinmesidir.

İlk kitap okumaya başladıkları andan itibaren çocuklarımızın kelime dağarcığı gelişim sürecine girer. Bu gelişimi bizler de fark edebileceğimiz gibi, onlar da kendi yaşantılarında fark edeceklerdir. Merakları onlara, olayların “neden”-ini ve “niçin”-ini sorduracaktır. Kendilerince cevaplar bulmaya doğru adım atacaklardır. Çoğu kez de biz yetişkinlere olur olmaz sorular soracaklardır. Sorularından yılmayalım, cevapları çok basit sorular olsa bile sonuçları açısından çok önemlidir. Öğrenmelerine yardımcı olalım. Öğrendikçe kendilerini tanıyacaklar ve güçlendiklerini fark edeceklerdir. Eskiden bir türlü bulamadıkları soruların cevaplarını artık daha kolay bulabilir hale geleceklerdir.

Kitapları ve işlevini, işte böyle fark edeceklerdir. Böylece, **-fark edebilme becerileri-** gelişmeye başlayacaktır. Bu durum ise tanıklık yaptıkları olayları daha iyi anlamalarına, doğru yorumlamalarına ve işe yarar olumlu etkiler sunmaya başlayacaktır. Bu bir gelişim sürecidir.

Kitap okuyan ve sürekli soran çocuk, olumlu olarak “iç dünyasına” yolculuk yapar. Bu yolculuğunda özellikle zihinsel yetenekleriyle tanışır. Ancak bu yetenekler henüz **ham**’dır, dokunulmamıştır. Her türlü olumlu gelişime açık olan bu zihinsel yeteneklerin en önde gelenleri; anlama, fark etme, kıyaslama-seçebilme, hayal kurabilme, anlatılanı canlandırabilme, seçme, buluş yapabilme, etkili olanı fark edebilme, yanlışlı ayırt edebilme gibi çok ileri düzeylere kadar geliştirilebilecek yeteneklerdir.

Okuduklarını sürekli olarak anlama ve fikir süzgecinden geçiren çocuklar, **hayatı anlamlandırabilme** konusunda çok önemli mesafeler kat ederler. Hayatı anlamlandırabilen çocuklar ise doğru tespitlerden yola çıkarak doğru formülleri bulabilir, doğru ve etkili sonuçlara varabilirler. Bu yeteneklerin çocuğun olumlu kişilik özellikleri kazanmasındaki rolü ve etkileri çok fazladır. Olumlu kişilik geliştiremeyen çocukların, olumlu kişilik özellikleri kazanmış çocuklara göre hayatta ne kadar başarılı olup olamayacakları konusu, sonuçları açısından bilinen ve gözlenen bir gerçektir. Çünkü **hayatı fark edemeyen ve anlamlandıramayan çocuklar hayatın gerçeklerinin farkında olmayacakları için hayatta başarılı olamazlar.**

Bu anlamda eğitimci kökenli insanlar olarak, toplumumuzun çeşitli kesimlerine bazı önerilerimiz olacaktır.

Değerli anne ve babalar,

Çocuklarımızın eğitim süreçlerinde en önemli görevler bizlere düşmektedir. Çocuklarımızın en değerli ve anlamlı arkadaşları, kitaplarıdır! Okul çağlarından itibaren onlara kitap okuma alışkanlıklarını kazanmaları için, öğretmenlerine yardımcı ve onlarla sürekli iletişim içinde olunuz.

Öğretmeni tarafından verilen okuma ödevlerini, ev ortamında, çocukları sıkmayacak şekilde; onları olumlu yöntemler ile teşvik ederek, ödüllendirerek, planlı-programlı bir şekilde kontrol ediniz. Bunu yaparken kendi çocukluk günlerinize dönebilir, ya da çocuğunuzun bu sayede ilerideki kazanımlarını düşünebilirsiniz.

Çocuğunuzun geleceğine yapabileceğiniz en güzel ve yararlı yatırımların başında, onun - olumlu kişilik özellikleri kazanması - gelir.

Değerli Antrenörler,

Satranççı seçen bir çocuk son derece iddialı bir alan seçmiştir. Bu anlamda yürüyeceği yolda çok önemli ve doğru kaynaklara ihtiyaç duyulacaktır.

Satrancın sadece bir spor değil, olumlu kişilik özellikleri kazanmada çok önemli bir eğitim aracı olduğunun farkında olmamız gerekir. Birçok istenmedik ve olumsuz özellikler kazanmış eğitim çağındaki çocuğun, en başta satranç gibi hobi alanları sayesinde eğitim kalitesinin arttığı, olumlu kazanımlar sürecine girdiği çok gözlenen bir gerçektir. Doktorların hiper-aktif çocukları satranca yönlendirmesinin temel sebeplerinden biri de budur.

Günümüz teknolojisi, satranç sporcularına ve çalıştırıcılarına son derece yararlı görsel kaynaklar sunmaktadır. Bu görsel kaynakların eğitim normları göz önünde tutulduğunda hemen hepsinin yararlı olduğunu söyleyebiliriz. Gerek doğru bilgilere ulaşmak ve gerekse zamandan kazandıran pratik gelişim için bu kaynaklar bulunmazdır. Ama tamamen bu kaynakların tek başına yeterli olduğunu ne kadar söyleyebiliriz?

Kullanım yararı ve kazanımı açısından kitaplar eşsizdir.

Her zaman el altındadır, yorucu değildir. Alışkanlık kazananlar için, özlenildiğinde, son derece açık motivasyonla çalışılabilir bir özelliğe sahiptir. Öğrenmede kitaplar önceliklidir. Çünkü bilgisayarlardaki “tıklama” süreci yoktur. Her çocuğun zihinsel özellikleri ve kavrama hızı bilgisayarlara uymayabilir. Çocuk bilgisayarda anlamsızca gezinebilir. Kitapta bu yoktur.

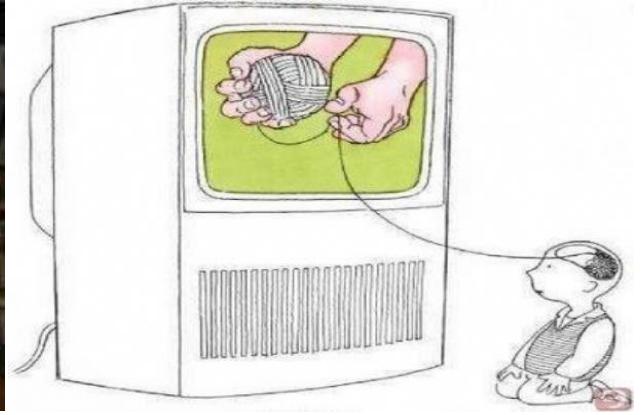
Kitapla geçirilen süre, öğrenmeye en uygun süredir. Beyin, biz okurken uygun okuma sürecine göre, uyumlu bir şekilde çalışarak hafızaya alır. Kazanım ve öğrenmede en uygun ve doğal süre, okuma süresidir. Bu durum eski çağlardan beri insanla gelişmiş, evrimleşmiş bir süreç ve özelliktir. Bilgisayarlar da bu özelliklere sahiptir kuşkusuz. Ama birçok çocuk, bilgisayarın bu en önemli özelliğine uyum sağlamada güçlük çektiği için, ya da, doğası gereği oyun oynama ihtiyaçlarından dolayı, daha çok eğlenceli oyunlara ve sitelere yönelmektedirler. Ancak bilgisayarlar daha çok pratik yapmada önem kazanırlar.

Satranç çalışmalarında pratik kazanım aşamalarında bilgisayarlar eşsizdir. Kitaplardan yapılacak çalışmalarda öğrendikleri konular, bilgisayarlarda pratik yapıldığında öğrenme güçlenecek ve pekişecektir. Tek başına bilgisayar belli bir süreden sonra yorucudur. Çocuk bunu fark etmez! Onun için bilgisayar oyunu sonsuzdur. Yemeyi ve içmeyi unutan birçok çocuk biliriz. Bazen de bilgisayarda oynarken yeme içme ihtiyacını gideren ve bu durumu kanıksayan bireyler oluruz. Bu durum doğru ve verimli çalışma prensiplerine aykırı olduğu gibi genel sağlık açısından da son derece önemlidir.

Çünkü başarıda dinlenme ve kaliteli uykunun çok önemli olduğu, bilinen ve kanıtlanmış bir gerçektir. Bu konuda yapılan “SATRANÇ SPORCULARINDA ÖZNEL UYKU KALİTESİ ARAŞTIRMASI” sonuçlarını yine -TSF EĞİTİM KURULU SAYFASINDA- bulabilirsiniz.

Bilgisayarların cazibesine kapılarak, en önemli dinlenme ve toparlanma sürelerini bilgisayarlar başında geçiren her çocuk ve her bir birey başarı çizgisinden uzaklaşacaktır. Ertesi günkü maçına uykusuz gelen birçok sporcu gözlemişsinizdir. Bunların birçoğunun aldıkları sonuç aynıdır. Çünkü bu süreler içinde beyin, günlük yorgunluğunu atamamış ve ertesi gün için kendisine gerekecek enerji ve yakıtı sağlayacak olan **melatonin** hormonunu salgılayamamıştır. Beyindeki melatonin hormonu vücudun direncini sağlayan, özellikle beyni ertesi güne hazırlayan en önemli hormondur. Aksi takdirde ertesi gün bizleri; her türlü sakarlık, uykusuzluk, taş uyuma, eksik ve yanlış hesaplama, odaklanamama, algıda eksiklik gibi birçok temel sorun bekleyecektir.

Bu arada **önemle hatırlatmak** isteriz ki, bu anlatımlardan, bilgisayarların yararsız, zararlı olduğu sonuçları çıkarılmamalıdır. Burada önemle dikkat edilmesi gereken konu, her etkinliğin, belli bir planlama ve programlama yapıldığı zaman yararlı olabileceğidir.

Efsane'nin bayrak teslimi: G. KASPAROV, öğrencisi M. CARLSEN'İ çalıştırıyor!

Satranç duayenimiz Selim PALAVAN diyor ki; “...seçenekleri incelemek ve bunlar arasında uygun olan seçenek ancak kompütürlerle yapılır. İnsan beyni çok daha ekonomik bir yolu takip eder. En zayıf, hayatında ilk partilerini oynayan bir oyuncu bile hamleleri kendi düşüncelerine göre inceler ve seçer. Kuvvetli bir oyuncunun emrinde ise, temel düşünceler, yani ilkeler mevcuttur. **İşte bu sebepten dolayı kitaplarla çalışmak zorunludur.** Çünkü hiç kimse, birkaç asırdaki tecrübeye dayanan bu prensipleri, kuralları, önerileri tipik usulleri ve saire, hayat boyunca uğraşsa bile tek başına bulamaz.”

Sonuç olarak;

- ➔ Okuma alışkanlığı kazanan çocuk birçok işini tek başına halledebilecektir.
- ➔ **Hayatı anlamlandırabilme** yetisi kazanacak ve bunu satranç konumlarının algılanması ve çözümlenmesi sürecine taşımada önemli bir kazanım elde edecektir.
- ➔ Satrancın içinde var olan ve birçok farklı alan yeteneği isteyen; algılama, fark etme, ayırıştırma, kıyaslama, ölçerek seçme, çözüm üretebilme gibi konuların işlev kazanmasında kitap okuma alışkanlığının yeri son derece önemlidir.
- ➔ Satranç kitaplarını seçerken düzeyine uygun kitap seçimi yerinde olacaktır.
- ➔ Bu konuda en iyi rehber konuyla ilgili tecrübeye sahip eğitimciler, antrenörler ve belli bir aşamaya gelen sporculardır.
- ➔ Başarılı sporcular her zaman olumlu örnek oluştururlar. Bu kullanılmalıdır.
- ➔ Ülkemizde satranç kitaplarının dilimize çevrilmesi çok kolay değildir. Ancak dilimize çevrilebilmiş ve son derece güzel, yararlı kitaplar, çevirenler ve ilgili yayınevleri hakkında TSF EĞİTİM KURULU sayfasında yönlendirici bilgiler oluşturulmuştur.

Başarılı insanların her zaman belli bir programı vardır. Başarısız insanların ise çoğu kez belli mazeretleri olur. Bu gerçeği unutmayalım!

Temmuz 2014

Yazan

: M. Aşkın TAŞAN (TSF Eğitim Kurulu)

Düzenleyen

: Yasemin KAÇAR (TSF Eğitim Kurulu)